

інформаційного забезпечення суспільства (особливо важливі до вивчення з комплексу безпеки такі дисципліни як «БЖД», «Цивільний захист», «Охорона праці», «Екологія») . Тому реформа освіти, що стоїть сьогодні на порядку денному, у першу чергу, мусить бути спрямована на вдосконалення науково-освітнього простору в інтересах сталого, гармонійного розвитку країн.

Стає зрозумілим, що сучасний економічний (інколи хижацький) розвиток суспільства не відповідає вимогам безпеки життєдіяльності людства, на наш погляд, він має бути еколого-економічним.

БУДІВНИЦТВО ЦЕНТРАЛЬНОЇ РЕФЕРЕНС – ЛАБОРАТОРІЇ У ХАРКІВСЬКОМУ РАЙОНІ

С.В. Котлярова¹⁾, Ю.І. Гребенюк²⁾, І.О. Мезенцева¹⁾

¹⁾ Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»;

²⁾ Харківський інститут бізнесу і менеджменту

Останні декілька місяців жителі м. Мерефа Харківського району та найближчих населених пунктів знаходяться у стані страху за своє здоров'я та здоров'я своїх дітей. Із засобів інформації стало відомо про проектування будівництва Центральної референс-лабораторії по вивченню та зберіганню особливо небезпечних тваринних патогенів (вірусів, грибків, інфекцій які можуть викликати тяжкі форми руйнування живих організмів) на території колишнього Інституту шовківництва (нині Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини Національної академії аграрних наук (НААН)), що розташований в окремому мікрорайоні на околиці м. Мерефи (Шовкостанція).

Сама Центральна референс-лабораторія є джерелом потенційної небезпеки, але коли стало відомо, що вона проектується, буде будуватися та

використовуватися на кошти Міністерством оборони Сполучених Штатів Америки, у людей виникла природна підозра про військове направлення робіт та дослідів, бо держава, яка буде їх проводити в односторонньому порядку, вийшла із міжнародної конвенції про заборону та розповсюдження біологічної зброї.

У місті стихійно створилися декілька ініціативних груп, які стали звертатися до місцевих органів самоврядування, обласної влади та керівництва НААН. Але відповіді чиновників не тільки не розвіяли побоювання жителів за своє життя, але навпаки значно підсилили їх. Органи, що відповідають за безпеку життєдіяльності у Харківській області, або не знають про майбутнє будівництво, або повторюють тези основного лобіста будівництва – директора Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини Б.Т. Стегнія. Так, наприклад, віце-президент НААН І.І. Ібатулін у відповіді жителю Шовкостанції Марченку В.А. написав: «... можливість будівництва Центральної діагностичної референс-лабораторії за світовими стандартами біозахисту та біобезпеки (BSL-3) є унікальною для України, оскільки буде знаходитись на значній відстані від житлової забудови...». Це при тому, що від майбутнього будівельного майданчика ЦРЛ до двоповерхової будівлі, у якій мешкають 18 сімей (у тому числі і сім'я Марченка В.А.), усього 50 метрів.

Дякуючи ЗМІ [1-6], подробиці щодо майбутнього будівництва ЦРЛ у Мерефі стали відомими, як владі так і широким колам громадськості. Але наведені факти в них тільки збільшують побоювання людей за своє здоров'я та життя.

Література

1. Сергиенко А.А. Военнизированные биологические лаборатории США в Украине; первые протесты общественности // Еженедельник 2000. - 2013. - №33 (664).
2. <http://vesti.ua/harkov/13915-pljavitsja-li-pod-harkovom-skandalnaja-biolaboratorija>.

3. Барашев Р.В. Строительство американских биологических лабораторий в Украине: 3-й уровень опасности // Еженедельник 2000. - 2013. - №40 (671).

4. Сергиенко А.А. Несметные «сокровища» американцев в Украине. Как не допустить 2-й фазы самоуправления // Еженедельник 2000. - 2013. - №41 (672).

5. <http://www.objectiv.tv/210913/88325.html>

6. http://www.worldandwe.com/ru/page/Tysyachi_lyudey_vystupayut_protiv_stroitelstva_voennoy_biologicheskoy_laboratorii_SShA_v_Merfe.html

СПІВІДНОШЕННЯ РОЛЕЙ ОПЕРАТОРА І РОЗРОБНИКА В УПРАВЛІННІ МАШИНОЮ

Ю.В. Кулявець¹⁾, О.І. Богатов²⁾, О.А. Єрмакова²⁾

¹⁾ Харківський національний університет будівництва та архітектури

²⁾ Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Людина завжди виступає у вигляді єдиної системи, включеної у все різноманіття предметно-матеріальних, соціальних і суб'єктивних відносин, кожна з яких може грати вирішальну роль у формуванні його поведінки, реакцій, відносин і в підсумку на ефективність діяльності. Це визначає складність розгляду людини як елемента системи людина–машина.

Практичний синтез людино-машинних систем здійснюється здебільшого на інтуїтивному рівні і залежить від можливостей проєктувальника знайти прийнятний компроміс, який би забезпечував ефективну міжсистемну взаємодію всіх рівнів функціонування оператора в системі. Велику роль тут відіграють ерудиція і практичний досвід конструктора в області створення аналогічних систем. Важливо вміння розробника виділити вузлові точки проєктованої (аналізованої) системи, що робить визначальний вплив на характер протікання психічних процесів оператора, включеного у професійну діяльність. У цьому випадку системний підхід є скоріше методологічним принципом аналізу складних